

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 176/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Social.Trans, n.o.**, IČO 35 581 654, Jarná 23, Spišské Vlachy, zastúpenej Steiner & Associates s.r.o., Plávková 2, Košice, proti postupu a uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 40C/25/2021 z 27. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a dodržanie princípu právnej istoty podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením mestského súdu sp. zn. 40C/25/2021 z 27. novembra 2023. Tiež navrhuje zrušiť výrok III namietaného uznesenia mestského súdu a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je neverejným poskytovateľom sociálnych služieb bez cieľa dosahovať zisk, poskytuje sociálne služby prostredníctvom zariadenia podporovaného bývania, pričom ich financovanie je výlučne založené na príspevkoch Košického samosprávneho kraja.

3. Žalobou doručenou 6. augusta 2021 na pôvodný Okresný súd Košice I sa domáhala zaplatenia finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v sume 122 094,80 eur a na prevádzkované zariadenie podporovaného bývania v sume 74 854,28 eur proti žalovanému (Košickému samosprávne kraju). Žalobu odôvodnila tým, že žalovaný ukazovatele výpočtu výšky príspevku protiprávne upravoval, a tým ponúkal sťažovateľke každým rokom nižší príspevok na prevádzku.

4. Okresný súd platobným rozkazom zo 6. októbra 2021 žalobe sťažovateľky vyhovel. Platobný rozkaz bol žalovanému doručený 7. októbra 2021. Žalovaný odpor nepodal a platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 23. októbra 2021.

5. Právna zástupkyňa žalovaného sa návrhom z 10. novembra 2021 domáhala rozhodnutia o neúčinnosti elektronického doručenia platobného rozkazu a zároveň návrhom zo 16. novembra 2021 sa domáhala odpustenia zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu. Návrh odôvodnila tým, že 5. októbra 2021 došlo k hackerskému útoku na technickú infraštruktúru žalovaného. Žalovaný tvrdil, že v období od 5. októbra 2021 do 5. novembra 2021 nemal prístup k elektronickej pošte. Elektronická schránka žalovaného na ústrednom portáli verejnej správy v danom čase riadne zasielala doručky o došlej pošte, avšak vlastná infraštruktúra žalovaného správy nesťahovala, preto sa o správach a ani o ich obsahu nemohol žalovaný dozvedieť. K doručeniu platobného rozkazu malo dôjsť až ukončením servisných prác a plným sprevádzkovaním systémov žalovaného 5. novembra 2021.

6. Okresný súd uznesením z 15. novembra 2021 vyslovil, že elektronické doručenie platobného rozkazu okresného súdu žalovanému je neúčinné (výrok I), a zrušil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu okresného súdu (výrok II). Bol toho názoru, že žalovaný si z dôvodu znefunkčnenia svojich systémov kvôli opravám pre hackerský útok (objektívny dôvod) nemohol prevziať platobný rozkaz z elektronickej schránky.

7. Sťažovateľka proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 11Co/55/2022 z 30. mája 2023 zrušil uznesenie okresného súdu vo výroku I a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu.

8. Mestský súd namietaným uznesením zamietol návrh žalovaného o neúčinnosti elektronického doručenia platobného rozkazu (výrok I), zamietol návrh žalovaného na odloženie účinkov elektronického doručenia platobného rozkazu (výrok II) a odpustil žalovanému zmeškanie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu (výrok III). Bol toho názoru, že žalovaný preukázal ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie odporu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka primárne uvádza, že proti namietanému uzneseniu mestskému súdu vo výroku III nebol v zmysle § 357 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prípustný opravný prostriedok.

10. Sťažovateľka namieta, že hackerským útokom síce došlo k znefunkčneniu technickej infraštruktúry žalovaného, avšak nedošlo k znefunkčneniu štátnych serverov prevádzkujúcich elektronické schránky na ústrednom portáli verejnej správy. Tiež tvrdí, že žalovaný využíval v rámci svojej infraštruktúry softvér „Registratúra“ od spoločnosti FABASOFT, ktorý v pravidelnom čase sťahoval správy doručené do elektronickej schránky žalovaného na ústrednom portáli verejnej správy a tieto následne spracovával v systémoch žalovaného. Na podporu argumentácie uvádza, že zo stanoviska spoločnosti FABASOFT vyplýva, že „v prípade znefunkčnenia služby Registratúra uvedené nemá vplyv na elektronickú schránku žalovaného vedenú na ústrednom portáli verejnej správy, nakoľko do tejto schránky sa vždy môže štatutár žalovaného prihlásiť svojim občianskym preukazom z akéhokolvek počítača, teda aj počas

nefunkčnosti služby Registratúra“. Sťažovateľka preto argumentuje, že žalovanému ostala zachovaná možnosť manuálne sa prihlásiť do elektronickej schránky vedenej na ústrednom portáli verejnej správy (slovensko.sk) a oboznámiť sa s doručenou poštou.

11. Podľa jej názoru mestský súd konal v rozpore s ustálenou judikatúrou ústavného súdu, odkazujúc na nálezy sp. zn. I. ÚS 238/2019, IV. ÚS 32/2021 a IV. ÚS 88/2020, v ktorých sa ústavný súd zaoberal osobitnými podmienkami neúčinnosti elektronickeho doručenia prostredníctvom zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý vylučuje aplikáciu všeobecného inštitútu odpustenia zmeškania lehoty (§ 122 CSP).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Argumentácia sťažovateľky smeruje proti namietanému uzneseniu mestského súdu v časti, v ktorej mestský súd odpustil žalovanému zmeškanie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu (str. 2 ústavnej sťažnosti).

13. Úlohou ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

14. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Postup v súdnom konaní, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, výklad iných než ústavných predpisov a ich aplikácia sú pri riešení konkrétnych prípadov záležitosťou všeobecných súdov. Ústavnému súdu preto neprislúcha posudzovať zákonnosť vydaných súdnych rozhodnutí za predpokladu, že nimi nebolo porušené ústavou zaručené právo či sloboda. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 70/08).

15. K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98), ale tiež v prípade, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda bolo prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy (I. ÚS 19/02, I. ÚS 74/05), alebo ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania (II. ÚS 107/2018).

16. Vo veci sťažovateľky prevažuje aspekt o výsledkovom charaktere práva na spravodlivý proces (III. ÚS 246/2018). Predmetom prieskumu v prerokovanej veci je namietané uznesenie mestského súdu v časti odpustenia zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu žalovanému, zatiaľ čo v zmysle judikatúry ústavného súdu sa v konaniach o ústavnej sťažnosti zásadne

preskúmajú len také právoplatné rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej skončilo (IV. ÚS 361/2010). Základné právo na súdnu ochranu je „výsledkové“, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či namietané konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Z tohto pohľadu sa posudzované konanie v celku javí ako spravodlivé, keďže sťažovateľka môže v pokračujúcom konaní pred súdom reálne uplatniť všetky svoje práva.

17. Podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente ak osobitný predpis neustanovuje iný postup na rozhodovanie o neúčinnosti elektronického doručenia alebo ak sa podľa osobitného predpisu neúčinnosť elektronického doručenia neposudzuje ako predbežná otázka, orgán verejnej moci, ktorý koná vo veci, ktorej sa elektronické doručovanie týka, rozhodne na návrh adresáta, že elektronické doručovanie je neúčinné, ak tento adresát preukáže, že (a) objektívne nemohol prevziať elektronickú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jeho strane jeho pričinením, alebo (b) na jeho strane nastali také dôvody, ktoré mu objektívne neznemožnili prevziať elektronickú úradnú správu, avšak takéto prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie od neho nie je spravodlivé požadovať.

18. Podľa § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

19. Mestský súd v namietanom uznesení (bod 40 až 42) uviedol, že posudzovanie neúčinnosti doručenia platobného rozkazu podľa zákona o e-Governmente a odpustenie zmeškania lehoty podľa § 122 CSP sú odlišné právne inštitúty vychádzajúce z odlišných zákonných predpokladov. Pri posudzovaní návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu mestský súd dospel k záveru, že žalovaný preukázal ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie odporu, ako aj splnenie podmienky podania takéhoto návrhu v lehote 15 dní od odpadnutia prekážky za súčasného splnenia a účinenia zmeškaného úkonu (podanie odporu). Aj napriek tomu, že žalovaný objektívne mohol vstúpiť manuálne do e-schránky slovensko.sk, neučinil tak, pretože rešpektoval pokyny správcu siete, s ktorým mal uzatvorenú servisnú zmluvu o poskytovaní služieb podpory potrebných na zabezpečenie všeobecnej použiteľnosti povinných a voliteľných elektronických služieb a vstúpil do systému až po udelení súhlasu správcu siete 5. novembra 2021.

20. Účelom inštitútu odpustenia zmeškanej lehoty (§ 122 CSP) je odstraňovať tvrdosť zákona a má práve reflektovať na rôzne individuálne životné situácie, pre ktoré strana môže procesný úkon zmeškať (náhle ochorenie, hospitalizácia v zdravotníckom zariadení, nepredvídaná pracovná cesta). Na druhej strane nemôže byť tento inštitút zneužitý na legitimizáciu nedbanlivosti procesnej strany, resp. jej právneho zástupcu. Rozhodne nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi. Tieto obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu. Preto je potrebné sa pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania vyhnúť prepiatemu formalizmu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu určitých procesných pravidiel (porov. III. ÚS 93/2023).

21. Ústavný súd dospel k záveru, že námietky sťažovateľky neodôvodňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, pretože sú zjavne neopodstatnené. Ustanovenie § 56 ods. 2 písm. g) zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, než dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť namietaného uznesenia. Ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia. Tak je tomu aj v tomto prípade. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu